

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:  
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР  
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

**МАТЕРІАЛИ**  
Міжнародної науково-практичної конференції

*Одеса, 26 квітня 2024 року*

Одеса  
«Фенікс»  
2024

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)  
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою  
Національного університету «Одеська юридична академія»  
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24      **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.  
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

*Матеріали видано в авторській редакції*

ISBN 978-617-8430-05-4

© НУ «Одеська юридична академія, 2024  
© Автори статей, 2024

|                                                                                                                                                                                         |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Лобода Юлія Геннадіївна</i><br>ГЕНЕРАЦІЯ НАБОРУ ДАНИХ ДЛЯ МАШИННОГО НАВЧАННЯ. ....                                                                                                   | 860 |
| <i>Манаков Сергій Юрійович</i><br>ВІРТУАЛЬНІ ПОТОКИ JAVA ТА КОРУТИНИ KOTLIN .....                                                                                                       | 862 |
| <i>Чанишев Рашид Ібрагімович</i><br>ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ПРАВО: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕГУЛЮВАННЯ.....                                                                                  | 864 |
| <i>Чикунів Павло Олександрович</i><br>ВІДСТЕЖЕННЯ ПОШИРЕННЯ ПО ПРОГРАМІ НЕПЕРЕВІРЕНИХ ЗОВНІШНІХ ДАНИХ.....                                                                              | 866 |
| <i>Щербина Юрій Володимирович</i><br><i>Казакова Надія Феліксівна</i><br>ДОСЛІДЖЕННЯ ПОТОЧНОГО ШИФРУ, ПОБУДОВАНОГО НА ОСНОВІ XORSHIFT-ГЕНЕРАТОРА .....                                  | 870 |
| <i>Грезіна Олена Миколаївна</i><br>ЦИФРОВА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ – БЕЗПЕКОВІ ВИКЛИКИ<br>ДЛЯ СФЕРИ ОСВІТИ .....                                             | 872 |
| <i>Соловйов Артем Сергійович</i><br>ПРОБЛЕМАТИКА ФАЛЬСИФІКАЦІЇ СИСТЕМНИХ ЖУРНАЛІВ У ОПЕРАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ LINUX .....                                                                     | 874 |
| <i>Дика Анастасія Іванівна, Трофименко Олена Григорівна</i><br>АНАЛІЗ ПОТЕНЦІЙНИХ ЗАГРОЗ ЗАСОБАМИ SNATGPT ДЛЯ ТЕСТУВАННЯ БЕЗПЕКИ ВЕБЗАСТОСУНКІВ.....                                    | 876 |
| <i>Проданюк Назар Богданович</i><br>ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ПОСЛУГ У ЦИФРОВУ ЕПОХУ .....                                                                      | 878 |
| <i>Світлічний Ігор Валерійович</i><br><i>Світлічна Дар'я Ігорівна</i><br>ЧИ МАЮТЬ МИМОБІЖНІ ПРЯМІ ПРАВО НА ПЕРЕТИН? ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗНАХОДЖЕННЯ ВІДСТАНІ МІЖ<br>МИМОБІЖНИМИ ПРЯМИМИ ..... | 880 |

## **СЕКЦІЯ 24. КІБЕРБЕЗПЕКА ОСОБИ, СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВИ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБОРОНОЗДАТНОСТІ УКРАЇНИ**

|                                                                                                                                                 |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Горбаченко Станіслав Анатолійович, Дикий Олег Вікторович</i><br>ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕСІ МАРКЕТИНГОВОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ ..... | 883 |
| <i>Казакова Надія Феліксівна, Кулешова Євгенія Романівна</i><br>ВИБІР ТИПУ ХМАРНИХ ПОСЛУГ ТА РИЗИК ВИТОКУ ЧУТЛИВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....              | 885 |
| <i>Ахметмет'єва Ганна Валеріївна</i><br>ПРОБЛЕМИ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ФЕЙКОВИХ МУЛЬТИМЕДІА В МЕРЕЖІ INTERNET .....                                    | 887 |
| <i>Бойко Віктор Дмитрович</i><br>БІБЛІОТЕКА NUMPY – ОСНОВА ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО СТЕКУ НАУКОВИХ РОЗРАХУНКІВ SCIPY.....                              | 888 |
| <i>Кухаренко Сергій Вікторович</i><br>ПОЛІТИКИ ТА ПРОЦЕДУРИ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ БЕЗПЕКИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ.....                          | 891 |
| <i>Чепурна Олена Євгенівна</i><br>КІБЕРЗАГРОЗИ ДЛЯ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА ТА СУЧАСНІ ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ .....                                           | 893 |
| <i>Черевко Євген Володимирович</i><br>ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ У ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.....                                 | 895 |
| <i>Овчинников Микола Юрійович</i><br>ОСОБЛИВОСТІ ВБУДОВУВАННЯ ПРИХОВАНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ФАЙЛИ ФОРМАТУ MP3 .....                                   | 898 |
| <i>Разінкін Нікіта Сергійович</i><br>КІБЕРЗАХИСТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....                                                | 902 |
| <i>Саврацький Олександр Олександрович</i><br>ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З КІБЕРБЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВІЙНИ .....                                | 905 |

## **СЕКЦІЯ 25. ПИТАННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ, ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ ЯК ЗАСОБУ НАЛАГОДЖЕННЯ КОМУНІКАЦІЇ**

|                                                                                                                     |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Томчаковська Юлія Олегівна</i><br>СТРАТЕГІЇ І ТАКТИКИ МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ .....                                   | 908 |
| <i>Строченко Леся Василівна</i><br>ПЕРЕКЛАД У ВІЙСЬКОВІЙ ГАЛУЗІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ .....                       | 910 |
| <i>Варешкіна Наталія Володимирівна</i><br>ДО ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ ..... | 911 |
| <i>Дихта Наталя Миколаївна, Явдошук Анастасія Андріївна</i><br>НАВЧАННЯ ФОНЕТИЦІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....              | 913 |

нен дати їм все, що потрібно знати для виконання професійних обов'язків. Вони мають знати, як організувати окремі слова в речення, щоб висловити свої ідеї відповідно до ситуації. «Це правда, що вдале письмове та усне мовлення відображають хороше мислення. Вони походять від здатності пристосовуватися і знати, як змінити організацію ідей і слів відповідно до випадку» [3, с. 31].

Під час опанування студентами курсу викладачі також мають пояснити різницю між офіційною та неофіційною мовою, британським та американським варіантами англійської мови.

Слід також зазначити, що професійне співтовариство – це спільнота людей, для якої характерний певний дискурс, що визначається видом професійної діяльності. Спілкування в будь-якій сфері характеризується багатогранністю, оскільки різні сфери професійного спілкування мають особливий тезаурус або лексику, ситуації взаємодії, комунікативні та практичні наміри, стратегії їх досягнення [2, с. 208].

Умовами реалізації вищезазначеного є спрямованість на особистісний розвиток студентів на основі використання сучасних методів навчання, які сприяють підвищенню мотивації до вивчення іноземної мови як засобу спілкування.

### *Список використаних джерел*

1. Dignen B. Communicating across cultures. Professional English. Cambridge : Cambridge Univ. Press, 2014. 96 p.
2. McCarthy M. and Clancy B. From Language as System to Language as Discourse. Routledge handbook of English language Teacher Education. Routledge, 2019. P. 201–215.
3. Northy M., Seijts J. Impact. A Guide to Business Communication. 9th Ed. Pearson Canada, 2018. 288 p.
4. Swan M. Practical English Usage. 3<sup>rd</sup> Fully Revised Ed. Oxford : Oxford Univ. Press, Oxford, 2009. 689 p.
5. Sweeny S. English for Business Communication. Cambridge : Cambridge Univ. Press, 2013. 128 p.

**Ключові слова:** спілкування, професійна комунікація, комунікативні навички, усне та письмове мовлення, професійного спрямування.

**Keywords:** communication, professional communication, communication skills, oral and written speech, for professional purposes.

*Дихта Наталя Миколаївна*

*Національний університет «Одеська юридична академія»,  
доцент кафедри іноземних мов, кандидат юридичних наук*

*Явдошук Анастасія Андріївна*

*Національний університет «Одеська юридична академія»,  
асистент кафедри іноземних мов*

## **НАВЧАННЯ ФОНЕТИЦІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Навчання правильній вимові – важливий напрямок діяльності викладача англійської мови. Британські методисти при навчанні англійської мови молоді у віці 15 – 18 років рекомендують починати з вступно-корекційного курсу на кожному етапі навчання, включати теоретичні відомості, ігрові вправи і країнознавчий компонент. Формування фонетичних навичок у здобувачів вищої освіти немовних вишів має свої особливості: наявність у більшості вишів у програмі навчання англійської мови не вступно-корекційної, а супровідного

курсу фонетики, включення до нього як ігрових, а й традиційних фонетичних вправ, широке використання інформаційних і комунікаційних технологій. Практика роботи у виші, бесіди з викладачами свідчать про те, що здобувачі вищої освіти при вступі до вишу потребують особливої педагогічної підтримки при формуванні слухо-вимовних навичок. Багато хто з них має перерву у вивченні англійської мови, існують різні фактори, що ведуть до зниження мотивації, у цієї категорії здобувачів відсутні навички самостійної роботи над фонетикою. У тезах запропоновано шляхи вирішення проблем, які є у здобувачів вищої освіти, для формування фонетичних навичок у виші.

Викладачам вишу слід надати здобувачам вищої освіти педагогічну підтримку, а викладачам к зі свого боку – навчити своїх здобувачів вищої освіти самостійній роботі над фонетичною стороною мови.

Провідні методисти в галузі навчання іноземних мов та викладачі-практики одно-стайно вважають важливим напрямом педагогічної діяльності викладача іноземної мови на всіх рівнях освіти формування у фонетичних навичок, що навчаються, – здатності правильно сприймати звуковий зразок, асоціювати його зі значенням і адекватно відтворювати. Для здобувачів вищої освіти усіх спеціальностей та напрямів підготовки сформовані фонетичні навички у складі міжкультурної компетенції дозволяють здійснювати компетентне міжкультурне спілкування. Майбутнім спеціалістам із професійною освітою, чия професійна діяльність пов'язана з іноземною мовою, наприклад, фахівцям сфери туризму та гостинності, а також і працівникам тих організацій і підприємств, серед співробітників або клієнтів яких можуть бути іноземні громадяни, правильна вимова та розуміння мови, що звучить, дозволяє фонетично коректно здійснювати професійну діяльність. Для фахівців з вищою освітою фонетичні навички набувають ще більшого значення. Якщо вони сформовані недостатньо, утруднюється розуміння мови зарубіжного ділового партнера, і навіть знижується соціальна оцінка власної промови у власних очах співрозмовника.

Фонетичний матеріал у супровідному курсі фонетики вивчається в наступному обсязі:

1. приголосні та голосні у різних фонетичних позиціях, поєднання приголосних, поєднання голосних, вимова граматичних форм слова;
2. ритмічні моделі складних слів, групи слів з постійним і рухливим наголосом;
3. злитість вимови слів у промови: ненаголошені слова та слова з ослабленим наголосом;
4. закономірності синтагматичного членування, можливе розташування центру інтонаційної конструкції та її перенесення, інтонаційне оформлення речень у тексті.

Викладачі англійської мови мають багато цікавих методичних ідей для роботи над фонетикою. Лідерство британських методистів у цій галузі, безперечно.

Велику користь у становленні фонетичних навичок дає знання знаків міжнародної фонетичної транскрипції. Транскрипція завжди супроводжує словникову статтю у словниках, і, звернувшись до словника, здобувачі вищої освіти можуть уточнити вимову тієї чи іншої слова.

Великим плюсом є те, що взірцем англійської вимови для здобувачів вищої освіти нині є не лише викладач.

### **Список використаних джерел**

1. Бігич О. Б. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підруч. для студ. лінгв. ун-тів і фтів ін. мов вищ. навч. закладів. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Калініна Л. В. Використання ігрових технологій у навчанні вимови англійських звуків та їх комбінацій. *Іноземні мови в школах України*. 2018. № 5. С. 19–22.
3. Майєр Н. В., Устименко О. М. Практикум з методики використання сучасних засобів, методів і технологій навчання іноземних мов і культур : навч.-метод. посіб. для самост. роботи студ. магістратури. Київ : Ліра-К, 2018. 19 с.

4. Редько В. Г., Пасічник О. С. Особливості реалізації змісту рівневого навчання іноземних мов у старшій профільній школі в Україні. *Проблеми сучасного підручника* : зб. наук. пр. Київ, 2012. Вип. 12. С. 649–662.

**Ключові слова:** англійська мова, професійна освіта, фонетика, фонетичні навички, вимова, інформаційно-комунікаційні технології.

**Keywords:** English, vocational education, phonetics, phonetic skills, pronunciation, information and communication technologies.

**Єрмоменко Світлана Василівна**

*Національний університет «Одеська юридична академія»,  
доцент кафедри іноземних мов, кандидат філологічних наук, доцент*

## ПЕРЕКЛАД АНГЛІЙСЬКИХ ДІЄСЛІВ ГОВОРІННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ

Пропоноване дослідження присвячено аналізу особливостей передачі дієслів говоріння в українською мовою у художньому тексті, воно виконано на матеріалі збірки казок відомого англійського письменника Оскара Уайльда 'The Happy Prince and Other Tales' («Щасливий принц» та інші казки) та перекладу українською мовою, виконаного відомим українським вченим-перекладознавцем І. Корунцем.

Реалізація того чи іншого значення високочастотного дієслова говоріння навіть в оригіналі обумовлена переважно контекстом. У перекладі ж необхідно враховувати не лише контекст, в оточенні якого вживається аналізоване дієслово, а також особливості тієї мови, на яку здійснюється переклад. Це призводить до пошуку перекладачем необхідного варіанту перекладу не лише з існуючих у словниках та закріплених за цим дієсловом відповідників, але до пошуку контекстуальних заміни, які супроводжуються трансформаційними процесами.

У нашій діяльності ми розуміємо однозначні еквіваленти як постійні рівнозначні відповідники між одиницями вихідного і перекладного текстів, які не змінюються в залежності від контексту і зафіксовані в словниках або інших довідкових виданнях. Множинні (варіантні) відповідники розуміються як ті, які мають кілька значень або словникових відповідників для однієї одиниці оригіналу, і вибір між ними повністю залежить від контексту. Контекстуальні заміни, з свого боку, це варіант перекладу одиниці оригінального тексту, який підходить лише для конкретного контексту, обумовлений самим контекстом і часто виникає через застосування відповідних трансформацій перекладачем.

Таблиця 1

**Переклад англійських дієслів говоріння українською мовою**

| Дієслово говоріння                                                     | На рівні варіантних відповідників |      | На рівні контекстуальних заміни |    |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|------|---------------------------------|----|
|                                                                        | Кількість                         | %    | Кількість                       | %  |
| to say                                                                 | 68                                | 23.5 | 106                             | 36 |
| to cry                                                                 | 33                                | 11.5 | 18                              | 6  |
| to answer                                                              | 19                                | 6.5  | 14                              | 5  |
| to ask                                                                 | 5                                 | 2    | 12                              | 4  |
| Інші (to remark, to shout, to scream, to mutter, to reply, to enquire) | 7                                 | 2.5  | 8                               | 3  |
| Всього                                                                 | 132                               | 46   | 158                             | 54 |